Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2026
(OR. en)

11122/26

ECOFIN 912
UEM 316
SOC 441
EMPL 243
COMPET 856
ENV 832
EDUC 298
ENER 454
JAI 892
GENDER 129
JEUN 172
SAN 530
EIB
ECB

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Γαλλίας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου, όπως αναθεωρήθηκε και συμφωνήθηκε από διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου και οριστικοποιήθηκε από την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, με βάση την πρόταση της Επιτροπής COM(2026) 210 final.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Γαλλίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου[1], και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 ορίζει τους στόχους του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης, το οποίο αποσκοπεί στην προώθηση υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και ανθεκτικότητας μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, καθώς και στην πρόληψη των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Ο κανονισμός ορίζει ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή ασκούν πολυμερή εποπτεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου σύμφωνα με τους στόχους και τις απαιτήσεις που ορίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο περιλαμβάνει, συγκεκριμένα, τη διατύπωση και την εποπτεία της εφαρμογής των ειδικών ανά χώρα συστάσεων.

(2) Στις 25 Νοεμβρίου 2025 η Επιτροπή εξέδωσε γνώμη σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος 2026 της Γαλλίας. Την ίδια ημερομηνία, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2026, στην οποία η Γαλλία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2026, όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ[2] στις 21 Απριλίου 2026, και την κοινή έκθεση για την απασχόληση και τη σύσταση σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο στις 9 Μαρτίου 2026.

[2] ΕΕ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Στις 29 Ιανουαρίου 2025 η Επιτροπή δημοσίευσε την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας, ένα στρατηγικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ένωσης κατά την επόμενη πενταετία. Προσδιορίζει τις τρεις επιταγές μετασχηματισμού – την καινοτομία, την απανθρακοποίηση και την ανταγωνιστικότητα– καθώς και την ασφάλεια, ως κρίσιμους πυλώνες για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Από τη δημοσίευσή της, η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας τροφοδοτεί τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, διασφαλίζοντας ότι οι οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών συνάδουν με τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ, ώστε να διαμορφώνεται μια ενοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την οικονομική διακυβέρνηση που να προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καινοτομία και την ανθεκτικότητα σε ολόκληρη την Ένωση.

(4) Το 2026 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται παράλληλα με το τελικό στάδιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)[3]. Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ), σε συνδυασμό με τη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής, υπήρξαν καθοριστικής σημασίας για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια αυτά όφειλαν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά το σύνολο ή σημαντικό υποσύνολο των προκλήσεων που προσδιορίστηκαν στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν κατά τους τελευταίους κύκλους, και τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής όφειλαν να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Καθώς ο ΜΑΑ πλησιάζει στο τέλος του κύκλου ζωής του, παραμένει σημαντικό να διατηρηθούν και να αξιοποιηθούν οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που υποστηρίζονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΜΑΑ, ιδίως εκείνες που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

(5) Στις 3 Ιουνίου 2026 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2026 για τη Γαλλία. Αξιολόγησε την πρόοδο της Γαλλίας όσον αφορά την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων του 2025 και προέβη σε απολογισμό της υλοποίησης του ΣΑΑ από την Γαλλία. Με βάση την ανάλυση αυτή, στην έκθεση χώρας προσδιορίζονται οι πλέον πιεστικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Γαλλία. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Γαλλίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

---

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

(6) Στις 21 Ιανουαρίου 2025 το Συμβούλιο, βάσει αξιολόγησης και σύστασης της Επιτροπής, εξέδωσε σύσταση για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Γαλλίας[4]. Το σχέδιο καλύπτει την περίοδο από το 2025 έως το 2029 και προβλέπει δημοσιονομική προσαρμογή σε χρονικό διάστημα επτά ετών. Το Συμβούλιο συνέστησε τους ακόλουθους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών: 0,8 % το 2025, 1,2 % το 2026, 1,2 % το 2027, 1,2 % το 2028 και 1,1 % το 2029, οι οποίοι αντιστοιχούν στους μέγιστους σωρευτικούς ρυθμούς αύξησης που υπολογίστηκαν με βάση το 2023 ως έτος αναφοράς, ήτοι 4,6 % το 2025, 5,8 % το 2026, 7,1 % το 2027, 8,4 % το 2028 και 9,5 % το 2029. Για τα έτη 2025-2029 αυτοί οι μέγιστοι ρυθμοί αύξησης των καθαρών δαπανών συμπίπτουν με τη διορθωτική πορεία, όπως συνέστησε το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ στις 21 Ιανουαρίου 2025, προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος[5]. Με βάση την εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά την αποτελεσματική δράση, της 3ης Ιουνίου 2026[6], η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος για τη Γαλλία αναστέλλεται.

(7) Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και οι επιπτώσεις του αποτελούν πρόκληση για την ίδια την ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να ζητήσουν την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης με συντονισμένο τρόπο για να στηρίξουν τις προσπάθειες της ΕΕ να επιτύχει ταχεία και σημαντική αύξηση των αμυντικών δαπανών[7], και η πρόταση αυτή έγινε δεκτή με ικανοποίηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 6ης Μαρτίου 2025. Τα κράτη μέλη μπορούν ακόμη να ζητήσουν την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτρας διαφυγής ανά πάσα στιγμή έως το 2028, εάν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

---

4 Σύσταση του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2025, για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Γαλλίας (ΕΕ C, C/2025/659, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/659/oj).

5 Σύσταση του Συμβουλίου προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος στη Γαλλία, η οποία εκδόθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2025. Όλα τα έγγραφα που αφορούν τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος της Γαλλίας είναι διαθέσιμα στην ακόλουθη διεύθυνση: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/france_en.

6 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2026 — Εαρινή δέσμη, COM(2026) 200 final.

7 Ανακοίνωση της Επιτροπής για την κάλυψη των αυξημένων αμυντικών δαπανών στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, Βρυξέλλες, 19.3.2025 [C(2025) 2000 final].

(8) Στις 7 Μαΐου 2026 η Γαλλία υπέβαλε την ετήσια έκθεση προόδου της για το 2026[8] σχετικά με την τήρηση των συνιστώμενων μέγιστων ρυθμών αύξησης των καθαρών δαπανών, την υλοποίηση του συνόλου των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο οποίο βασίστηκε η παράταση της περιόδου προσαρμογής και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η ετήσια έκθεση προόδου αντικατοπτρίζει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Γαλλίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος είναι ενσωματωμένη στην ετήσια έκθεση προόδου.

(9) Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ το 2025 ανήλθε σε 0,8 % και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ ανήλθε σε 0,9 %. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 0,8 % το 2026 και κατά 1,1 % το 2027, και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ θα διαμορφωθεί σε 2,4 % το 2026 και 1,8 % το 2027.

[8] Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου για το 2026 είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

(10) Με βάση στοιχεία που παρασχέθηκαν από τη Eurostat[9], το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης της Γαλλίας μειώθηκε από 5,8 % του ΑΕΠ το 2024 σε 5,1 % του ΑΕΠ το 2025. Η μείωση του ελλείμματος το 2025 αποτυπώνει κυρίως τα μέτρα αύξησης των εσόδων ύψους περίπου 0,5 % του ΑΕΠ, και μέτρα μείωσης των δαπανών, κυρίως για τη δημόσια κατανάλωση και τις κοινωνικές μεταβιβάσεις, ύψους σχεδόν 0,3 % του ΑΕΠ, καθώς και την αύξηση των φορολογικών εσόδων σε ρυθμό υψηλότερο από τον ονομαστικό ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ. Αυτός ο δυναμισμός των εσόδων προήλθε κυρίως από τους έμμεσους και εταιρικούς φόρους. Οι παράγοντες αυτοί υπεραντιστάθμισαν την κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες αύξηση στις πληρωμές τόκων για το δημόσιο χρέος, η οποία οφείλεται στο υψηλότερο χρέος και τα υψηλότερα επιτόκια στις νέες εκδόσεις ομολόγων. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής προβλέπουν έλλειμμα ύψους 5,1 % του ΑΕΠ το 2026 και 5,7 % του ΑΕΠ το 2027. Το αμετάβλητο έλλειμμα το 2026 οφείλεται σε διάφορους παράγοντες. Αφενός, αποτυπώνει μέτρα αύξησης των εσόδων ύψους 0,5 % του ΑΕΠ (εκ των οποίων το 0,3 % του ΑΕΠ είναι προσωρινού χαρακτήρα), τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την επέκταση της έκτακτης εισφοράς των μεγάλων επιχειρήσεων, τον συμπληρωματικό φόρο επί των υψηλών εισοδημάτων και την αύξηση της γενικευμένης κοινωνικής εισφοράς (CSG) επί των χρηματοοικονομικών εσόδων, καθώς και τις προσπάθειες μείωσης των κονδυλίων που διατίθενται για τις δαπάνες διαφόρων υπουργείων και δημόσιων διοικήσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του 2026. Αφετέρου, εξαιρουμένης της επίδρασης των μέτρων αυτών, τα φορολογικά έσοδα αναμένεται να αυξηθούν ελαφρώς χαμηλότερα από την οικονομική δραστηριότητα. Επιπλέον, εκτός από τον αρνητικό αντίκτυπό της στην ανάπτυξη, η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή αναμένεται να έχει πρόσθετες άμεσες δημοσιονομικές επιπτώσεις ύψους 0,2 % του ΑΕΠ που συνδέονται με υψηλότερη επιβάρυνση από τόκους στα τιμαριθμοποιημένα ομόλογα (0,1 % του ΑΕΠ), τη μείωση των εσόδων λόγω της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των απαλλαγών από την κοινωνική ασφάλιση σε σχέση με τον κατώτατο μισθό και την αύξηση των στρατιωτικών δαπανών για αποστολές στη Μέση Ανατολή. Οι επιπτώσεις αυτές αναμένεται να αντισταθμιστούν σε μεγάλο βαθμό από πρόσθετες εξοικονομήσεις δαπανών που ανακοινώθηκαν τον Απρίλιο. Η μείωση του ελλείμματος το 2027 αποτυπώνει κυρίως τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων προσωρινού χαρακτήρα στο σκέλος των εσόδων το 2026 ύψους 0,3 % του ΑΕΠ.

[9] Eurostat – Δείκτες ευρώ, 22.4.2026.

(11) Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός[10], ο οποίος περιλαμβάνει τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται σε εθνικό και σε ενωσιακό επίπεδο, ήταν συσταλτικός κατά 0,9 % του ΑΕΠ το 2025. Προβλέπεται να είναι συσταλτικός, κατά 0,9 % του ΑΕΠ, το 2026, και διασταλτικός, κατά 0,3 % του ΑΕΠ, το 2027.

(12) Με βάση στοιχεία που παρασχέθηκαν από τη Eurostat[11], το δημόσιο χρέος της Γαλλίας αυξήθηκε από 112,6 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2024 σε 115,6 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2025. Η αύξηση του δείκτη χρέους το 2025 αποτυπώνει κυρίως τα υψηλά πρωτογενή ελλείμματα και τις αυξανόμενες πληρωμές τόκων, τα οποία υπεραντιστάθμισαν τη μειωτική για το χρέος επίδραση της ονομαστικής ανάπτυξης. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής προβλέπουν ότι ο λόγος του χρέους προς το ΑΕΠ θα αυξηθεί σε 118,1 % έως τα τέλη του 2026 και θα αυξηθεί περαιτέρω σε 120,2 % έως τα τέλη του 2027. Οι αυξήσεις το 2026 και το 2027 αποτυπώνουν κυρίως τους ίδιους παράγοντες όπως και το 2025.

(13) Με βάση στοιχεία της Eurostat[12], οι συνολικές αμυντικές δαπάνες της γενικής κυβέρνησης στη Γαλλία ανήλθαν στο 1,9 % του ΑΕΠ το 2025. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, προβλέπεται να ανέλθουν στο 2,1 % του ΑΕΠ το 2026[13].

---

10 Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο εκείνες που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και εκείνες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης.

11 Eurostat – Δείκτες ευρώ, 22.4.2026.

12 Eurostat, δημόσιες δαπάνες βάσει της ταξινόμησης των κρατικών λειτουργιών (COFOG).

13 Ο ορισμός του ΝΑΤΟ για τις αμυντικές δαπάνες διαφέρει από τον ορισμό της COFOG για την άμυνα. Επιπλέον, ενδέχεται να υπάρχουν διαφορές λόγω της χρονικής στιγμής καταγραφής των δαπανών, ιδίως για στρατιωτικό εξοπλισμό, διότι η υποβολή στοιχείων από το ΝΑΤΟ δεν ακολουθεί τους κανόνες των εθνικών λογαριασμών όσον αφορά τον χρόνο καταγραφής.

(14) Η Ένωση εξακολουθεί να αντιμετωπίζει κινδύνους διαταραχών του ενεργειακού εφοδιασμού και αυξημένης αστάθειας των τιμών, οι οποίοι επιδεινώνονται από γεωπολιτικές εντάσεις που επηρεάζουν τις παγκόσμιες αγορές πετρελαίου και φυσικού αερίου. Η εμπειρία από την ενεργειακή κρίση της περιόδου 2022-2023 έχει δείξει ότι τα γενικά και μη στοχευμένα μέτρα συνεπάγονται μεγάλο δημοσιονομικό κόστος και δεν είναι αποδοτικά από κοινωνική και οικονομική άποψη. Από την έναρξη του πολέμου στη Μέση Ανατολή τον Φεβρουάριο του 2026, η Γαλλία θέσπισε διάφορα στοχευμένα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις[14]. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την επιστροφή δαπανών που αντιστοιχεί σε εκτιμώμενο κόστος 20 λεπτών του ευρώ ανά λίτρο καυσίμων για πολύ μικρές επιχειρήσεις και ΜΜΕ στον τομέα των δημόσιων μεταφορών, της αλιείας (αυξήθηκε στην προκειμένη περίπτωση τον Μάιο) και εταιρείες κατασκευών και δημοσίων έργων τον Απρίλιο και τον Μάιο· την ισοδύναμη αποζημίωση για εργαζομένους με χαμηλό εισόδημα για την επαγγελματική χρήση ιδιωτικών οχημάτων μεταξύ Απριλίου και Ιουνίου· την επιστροφή στους αγρότες των ειδικών φόρων κατανάλωσης για τη μη οδική χρήση του ντίζελ ύψους 4 λεπτών του ευρώ ανά λίτρο τον Απρίλιο, ποσό που αυξήθηκε τον Μάιο σε 15 λεπτά του ευρώ ανά λίτρο· και την κατ' εξαίρεση ανάληψη των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για τους αγρότες που επλήγησαν περισσότερο τον Απρίλιο. Κατ' αρχήν, τα μέτρα αυτά πρόκειται να καταργηθούν σταδιακά τον Ιούνιο του 2026 και το κόστος τους, που έχει ληφθεί υπόψη στις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, ανέρχεται σε λιγότερο από 0,1 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, αν τα μέτρα αυτά παραμείνουν σε ισχύ έως το τέλος του 2026, το δημοσιονομικό τους κόστος θα παραμείνει κάτω από το 0,1 % του ΑΕΠ το 2026.

(15) Με βάση τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι καθαρές δαπάνες της Γαλλίας αυξήθηκαν κατά 0,7 % το 2025 και κατά 4,0 % σωρευτικά το 2024 και το 2025. Η αύξηση των καθαρών δαπανών το 2025 είναι χαμηλότερη από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Αν τα έτη 2024 και 2025 εξεταστούν μαζί, ο σωρευτικός ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών είναι επίσης χαμηλότερος από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης.

14 Τα στοιχεία αυτά αποτυπώνουν την κατάσταση όπως είχε κατά την καταληκτική ημερομηνία των εαρινών προβλέψεων 2026 της Επιτροπής (4 Μαΐου 2026).

(16) Με βάση τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι καθαρές δαπάνες της Γαλλίας προβλέπεται να αυξηθούν κατά 1,4 % το 2026 και κατά 5,4 % σωρευτικά το 2024, το 2025 και το 2026. Η προβλεπόμενη αύξηση των καθαρών δαπανών το 2026 υπερβαίνει τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης και αντιστοιχεί σε απόκλιση ύψους 0,1 % του ΑΕΠ σε ετήσιους όρους. Αν τα έτη 2024, 2025 και 2026 εξεταστούν μαζί, ο προβλεπόμενος σωρευτικός ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών είναι χαμηλότερος από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης.

(17) Η σύσταση για την έγκριση του μεσοπρόθεσμου σχεδίου της Γαλλίας προσδιορίζει το σύνολο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής, καθώς και χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους. Λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τη Γαλλία στην ετήσια έκθεση προόδου της, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η υλοποίηση των βασικών σταδίων των εν λόγω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί έως τις 30 Απριλίου 2026, φαίνεται να βρίσκεται σε γενικές γραμμές εντός χρονοδιαγράμματος. Ωστόσο, η αναδιαμόρφωση των απαλλαγών από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης με βάση τον κατώτατο μισθό απέφερε μικρότερες εξοικονομήσεις από τις αναμενόμενες. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, συνολικά, η Γαλλία έχει τηρήσει ικανοποιητικά τις δεσμεύσεις της. Όσον αφορά το μέλλον, η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος του 2023 έχει ανασταλεί έως τον Ιανουάριο του 2028[15].

[15] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2026 — Εαρινή δέσμη, COM(2026) 200 final.

(18) Η Γαλλία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει υψηλούς κινδύνους δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα και μέτριους κινδύνους βιωσιμότητας μακροπρόθεσμα. Απαιτείται μια ολοκληρωμένη και συνεπής δημοσιονομική στρατηγική, τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών, προκειμένου να τονωθεί η δυνητική ανάπτυξη και να τεθεί το δημόσιο χρέος σε καθοδική πορεία ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του. Οι δημόσιες δαπάνες της Γαλλίας, οι οποίες ανήλθαν στο 57,2 % του ΑΕΠ το 2025, παρέμειναν οι δεύτερες υψηλότερες στην ΕΕ και κατά 7,7 εκατοστιαίες μονάδες πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, το χάσμα αυτό θα παραμείνει περίπου στις 7 εκατοστιαίες μονάδες το 2026. Οι σταθερά υψηλές δημόσιες δαπάνες στη Γαλλία γεννούν ανησυχίες ως προς την αποδοτικότητά τους, ενώ παράλληλα απαιτούν υψηλή συνολική φορολογική επιβάρυνση, η οποία με τη σειρά της επηρεάζει αρνητικά την οικονομική αποδοτικότητα. Ως εκ τούτου, για τη διαρκή δημοσιονομική εξυγίανση στη Γαλλία απαιτείται αποφασιστική δράση για τις δημόσιες δαπάνες, όσον αφορά το επίπεδο, τη σύνθεση και τη συνολική αποδοτικότητά τους. Για τον σκοπό αυτό, χρειάζεται να ενισχυθούν οι δεσμεύσεις εξοικονόμησης σε σχέση με εκείνες του γαλλικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου. Μια συνεπής και αποτελεσματική στρατηγική για τη μόνιμη μείωση των δημόσιων δαπανών, με παράλληλη βελτίωση της ποιότητάς τους, πρέπει να βασίζεται συστηματικά σε φιλόδοξες και ολοκληρωμένες επανεξετάσεις των δαπανών στο επίκεντρο της δημοσιονομικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες. Εκτός από τη συμβολή της στη δημοσιονομική εξυγίανση, η προσέγγιση αυτή θα ενίσχυε το αναπτυξιακό δυναμικό της Γαλλίας καθώς συμβάλλει στη διοχέτευση δημόσιων πόρων προς πιο φιλοαναπτυξιακές πολιτικές.

(19) Οι δημόσιες συνταξιοδοτικές δαπάνες στη Γαλλία, οι οποίες ανήλθαν στο 14,6 % του ΑΕΠ το 2023, είναι σχετικά υψηλές. Σύμφωνα με την έκθεση του 2024 για τη δημογραφική γήρανση, ο δείκτης εξάρτησης ηλικιωμένων προβλέπεται να αυξηθεί σημαντικά τις επόμενες δεκαετίες, από 38,2 % το 2022 σε 53,2 % το 2050 και σε 57,8 % το 2070. Με τη σειρά της, η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης είναι χαμηλή, στα 62,2 έτη το 2022. Μεταξύ άλλων στοιχείων, η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος του 2023 συνέβαλε στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών καθώς επιτάχυνε την αύξηση του απαιτούμενου χρόνου καταβολής εισφορών για λήψη πλήρους σύνταξης και αύξησε σταδιακά την ελάχιστη ηλικία συνταξιοδότησης, με στόχο την τόνωση της απασχόλησης και της δυνητικής ανάπτυξης. Στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό της σχέδιο, η Γαλλία δεσμεύτηκε να διατηρήσει τον αντίκτυπο της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος του 2023 στην οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος κατά την περίοδο 2026-2040. Ωστόσο, τον Δεκέμβριο του 2025 η μεταρρύθμιση ανεστάλη έως τον Ιανουάριο του 2028. Η αναστολή αυτή συνεπάγεται επιδείνωση του δημοσιονομικού ισοζυγίου της γενικής κυβέρνησης έως τα μέσα της δεκαετίας του 2030, αύξηση του δημόσιου χρέους και περιορισμό των θετικών επιπτώσεων της μεταρρύθμισης στην αγορά εργασίας, ενώ οι προκλήσεις που αναφέρθηκαν προηγουμένως παραμένουν πολύ σημαντικές.

(20) Η φορολογική επιβάρυνση στη Γαλλία παραμένει σημαντικά υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ. Το 2025 τα φορολογικά έσοδα στη Γαλλία αντιπροσώπευαν το 44,3 % του ΑΕΠ, έναντι 39,9 % για την ΕΕ-27 κατά μέσο όρο, ενώ ο τεκμαρτός φορολογικός συντελεστής επί της εργασίας και οι φόροι που συνδέονται με την απασχόληση τους οποίους καταβάλλουν οι εργοδότες ήταν επίσης μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ. Στο 4,4 % του ΑΕΠ το 2024, οι φόροι επί της παραγωγής, οι οποίοι είναι ιδιαίτερα επιζήμιοι για την ανάπτυξη, είναι επίσης πολύ υψηλότεροι από τον μέσο όρο της ΕΕ (2,4 % του ΑΕΠ), γεγονός που επιβαρύνει την ανταγωνιστικότητα. Συγκεκριμένα, οι φόροι παραγωγής, και δη οι φόροι επί της συνολικής μισθολογικής κατάστασης και οι φόροι επί του συνολικού μισθού, καθώς και οι φόροι επί γης, κτιρίων και λοιπών κατασκευών, υπερβαίνουν τον μέσο όρο της ΕΕ. Ωστόσο, οι φόροι κατανάλωσης είναι σχετικά χαμηλοί, παρά το γεγονός ότι είναι λιγότερο στρεβλωτικοί. Ταυτόχρονα, οι πολυάριθμες δημοσιονομικές και κοινωνικές φορολογικές δαπάνες αυξάνουν την πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος, προκαλούν σημαντικές απώλειες στην αποδοτική κατανομή και συνεπάγονται μεγάλη δημοσιονομική επιβάρυνση (ύψους σχεδόν 6 % του ΑΕΠ το 2025). Ένα πιο φιλικό προς την ανάπτυξη φορολογικό μείγμα θα απαιτούσε μια ολοκληρωμένη δημοσιονομική στρατηγική με στόχο την ενίσχυση της δυνητικής ανάπτυξης και της συνολικής αποτελεσματικότητας του φορολογικού συστήματος, με παράλληλη υποστήριξη της δημοσιονομικής εξυγίανσης. Η μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας (συμπεριλαμβανομένων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης) και του παραγωγικού κεφαλαίου, με παράλληλη αύξηση των φόρων κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών φόρων, θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση των οικονομικών στρεβλώσεων και στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης. Επιπλέον, η μείωση και ο εξορθολογισμός των φορολογικών δαπανών και των δαπανών κοινωνικής ασφάλισης θα συνέβαλλαν στη διεύρυνση των φορολογικών βάσεων και, κατ’ επέκταση, στην αποφυγή αυξήσεων των εκ του νόμου προβλεπόμενων φορολογικών συντελεστών.

(21) Ο βαθμός διοικητικής πολυπλοκότητας στη Γαλλία είναι υψηλός. Η συνύπαρξη πολλών διοικητικών επιπέδων συνεπάγεται πολύπλοκες οικονομικές σχέσεις σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης και αλληλεπικαλυπτόμενες αρμοδιότητες. Αυτές με τη σειρά τους δημιουργούν περιττό κόστος συντονισμού, χωρίς κατ’ ανάγκη να βελτιώνουν την ποιότητα των παρεχόμενων δημόσιων υπηρεσιών. Η μείωση της διοικητικής πολυπλοκότητας και η διευκρίνιση των αρμοδιοτήτων και των οικονομικών ευθυνών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης θα συνέβαλλε στην αποτελεσματική διαχείριση των δαπανών και των εσόδων, σύμφωνα με τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις. Αυτό θα αύξανε τη συνολική αποτελεσματικότητα και ποιότητα των δημόσιων δαπανών και θα υποστήριζε τη δημοσιονομική εξυγίανση.

(22) Εξακολουθούν να υπάρχουν περιφερειακές ανισότητες στις δημόσιες υπηρεσίες, όπως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (ιδίως στις «ιατρικές ερήμους»), η εκπαίδευση, η κινητικότητα και η στέγαση, ενώ οι αγροτικές περιοχές αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Γαλλίας, ο ανεπαρκής σχεδιασμός της χρήσης γης και η περιορισμένη διοικητική ικανότητα παρεμποδίζουν περαιτέρω την αποτελεσματική εφαρμογή τόσο των πολιτικών όσο και των δημόσιων επενδύσεων.

(23) Η συστηματική, ουσιαστική και έγκαιρη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών συμφεροντούχων παραμένει αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

(24) Η εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, τα οποία περιλαμβάνουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), στη Γαλλία υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ, τόσο σε επίπεδο επιλογής έργων όσο και σε επίπεδο πληρωμών. Είναι σημαντικό να διατηρηθεί η τρέχουσα δυναμική ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των επενδύσεων επιτόπου. Η Γαλλία λαμβάνει ήδη μέτρα στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης. Επιπλέον, ορισμένα προγράμματα στις εξόχως απόκεντρες περιοχές εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν προκλήσεις εφαρμογής και δυσκολίες όσον αφορά την επίτευξη των στόχων τους. Ταυτόχρονα, η Γαλλία χρειάζεται να επιταχύνει την υλοποίηση του ΤΔΜ, διότι οι πόροι πρέπει να εκταμιευθούν έως το τέλος του 2026. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση των νέων επενδύσεων που προσδιορίστηκαν από τη Γαλλία στην ενδιάμεση επανεξέταση των ταμείων της πολιτικής συνοχής, ιδίως εκείνων που συνδέονται με τις πέντε προτεραιότητες που προσδιορίζονται στον κανονισμό για την ενδιάμεση επανεξέταση[16].

[16] Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1914 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2025, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης.

(25) Πέρα από τις προκλήσεις που περιγράφονται ανωτέρω, η Γαλλία αντιμετωπίζει επίσης προκλήσεις που σχετίζονται με τον κανονιστικό και διοικητικό φόρτο, την ένταση της επιχειρηματικής Ε&Α, τη στήριξη της ανατρεπτικής καινοτομίας, την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας επιχειρήσεων-πανεπιστημίων, την ψηφιοποίηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), την απανθρακοποίηση των μεταφορών και των κτιρίων, την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τις σχετικές επενδύσεις στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας και την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τον εξηλεκτρισμό των τελικών χρήσεων, την ποιότητα των υδάτων και τη λειψυδρία, τις ελλείψεις δεξιοτήτων, τα αποτελέσματα της αγοράς εργασίας των νέων, το εκπαιδευτικό σύστημα, το επάγγελμα του εκπαιδευτικού, τη φτώχεια των εργαζομένων και την παιδική φτώχεια.

(26) Όπως αναφέρεται στην Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας, όλα τα ενωσιακά, εθνικά και τοπικά θεσμικά όργανα πρέπει να καταβάλουν σημαντικές προσπάθειες για τη θέσπιση απλούστερων κανόνων και την επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών. Για να μειώσει τον διοικητικό φόρτο, η Γαλλία χρειάζεται να αναλάβει περαιτέρω δράση. Η δράση αυτή θα έπρεπε να περιλάβει επίσης την αύξηση της διαθεσιμότητας ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, δεδομένου ότι η παροχή τους έχει παραμείνει στάσιμη και εξακολουθεί να υπολείπεται του μέσου όρου της ΕΕ. Στα μέσα Απριλίου 2026 εγκρίθηκε ο νόμος για την απλούστευση της οικονομικής ζωής. Ο νόμος εισάγει τη «δοκιμή επιχειρήσεων» και ένα ειδικό όργανο, το Συμβούλιο Απλούστευσης, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι των επιχειρήσεων, για τη δοκιμή των νέων και τροποποιημένων κανόνων. Μπορεί επίσης να ζητηθεί η γνώμη του Συμβουλίου Απλούστευσης σχετικά με τους ισχύοντες κανόνες. Ο νόμος διευκολύνει τη δημιουργία βιομηχανικών έργων και έργων υποδομών, καθώς και κέντρων δεδομένων, υπό όρους, και διευκολύνει τα έργα ενεργειακής μετάβασης. Ο νόμος διευκολύνει επίσης την πρόσβαση των επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις. Ένα σημαντικό και αυξανόμενο ποσοστό επιχειρήσεων στη Γαλλία θεώρησε ότι το κανονιστικό πλαίσιο για την αγορά εργασίας και το κανονιστικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις συνιστούν μείζον εμπόδιο για τις επενδύσεις[17]. Οι διαδικασίες που αφορούν την παύση πληρωμών, την παύση δραστηριοτήτων και τις νομικές διαδικασίες θεωρούνται οι πλέον δυσεφάρμοστες. Μολονότι ο νόμος για την απλούστευση διευκολύνει τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων, δεν εξετάζει τις διαδικασίες παύσης δραστηριοτήτων.

[17] 27 % και 26 % για τα κανονιστικά πλαίσια για την αγορά εργασίας και για τις επιχειρήσεις αντίστοιχα το 2025, έναντι 20 % και 19 % το 2024. Συνολικά, περίπου το 60 % των επιχειρήσεων θεώρησαν ότι τα εν λόγω κανονιστικά πλαίσια εμπόδισαν τις επενδύσεις στη Γαλλία το 2025. Έρευνες της ΕΤΕπ για τις επενδύσεις το 2025 και το 2024.

(27) Οι κανονιστικοί περιορισμοί για τις εγχώριες επιχειρήσεις παραμένουν μεγαλύτεροι στη Γαλλία από ό,τι σε συγκρίσιμες χώρες για διάφορα επαγγέλματα και συγκαταλέγονται μεταξύ των μεγαλύτερων στην ΕΕ για το λιανικό εμπόριο. Η επανεξέταση των υποχρεωτικών τοπικών εξετάσεων για αλλοδαπούς επαγγελματίες, η μείωση των υποχρεωτικών ελάχιστων αμοιβών και η προσφορά εναλλακτικών λύσεων αντί της υποχρεωτικής συμμετοχής σε επαγγελματικό φορέα θα μπορούσαν να υποστηρίξουν καλύτερα την ανάπτυξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων και να μειώσουν το κόστος των ενδιάμεσων εισροών. Η χαλάρωση των περιορισμών στο λιανικό εμπόριο —όπως οι απαιτήσεις καταχώρισης, οι άδειες και οι λειτουργικοί περιορισμοί— θα μπορούσε να συμβάλει στη βελτίωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και να ωφελήσει τους καταναλωτές μέσω ανταγωνιστικών τιμών και ευρύτερης επιλογής προϊόντων. Η απλούστευση του κανονιστικού περιβάλλοντος για τον κατασκευαστικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της αδειοδότησης, θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση των περιορισμών στην προσφορά στέγασης. Οι εθνικοί κανόνες για τη συσκευασία και την επισήμανση επιβάλλουν επιβαρύνσεις συμμόρφωσης στο εμπόριο αγαθών. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής και του ΟΟΣΑ, οι κανονιστικοί περιορισμοί στο διασυνοριακό εμπόριο υπηρεσιών εντός του ΕΟΧ στη Γαλλία είναι από τους μεγαλύτερους στην ΕΕ, ιδίως όσον αφορά την αρχιτεκτονική, τις νομικές υπηρεσίες, τη λογιστική, τις υπηρεσίες διανομής, τις αεροπορικές μεταφορές, τις σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές και τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές. Η βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην αγορά, η αύξηση της διαφάνειας στη χορήγηση αδειών και η μείωση των φραγμών στην κυκλοφορία των προσώπων, με την υποστήριξη των προσπαθειών για τη μείωση των τριβών στο ψηφιακό εμπόριο, θα μπορούσαν να θέσουν τη Γαλλία σε θέση να αξιοποιήσει την αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας.

(28) Παρά το γεγονός ότι έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά δημόσιας στήριξης για επιχειρηματική Ε&Α στην ΕΕ, η ιδιωτική Ε&Α της Γαλλίας παραμένει στάσιμη και βρισκόταν ελαφρώς χαμηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ το 2024. Ο κύριος μηχανισμός, η πίστωση φόρου για την έρευνα, προβλέπεται να αυξηθεί σε 8,0 δισ. EUR το 2026 (0,3 % του ΑΕΠ)[18]. Η αξιολόγηση που διενεργήθηκε από την εθνική επιτροπή για την αξιολόγηση των πολιτικών καινοτομίας το 2021 έδειξε ότι το πρόγραμμα δεν είχε σημαντικές επιπτώσεις στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, παρά το γεγονός ότι το ήμισυ της στήριξης μεταφέρθηκε σε αυτές. Η βελτίωση της στόχευσης της ενίσχυσης σε καινοτόμες ΜΜΕ, επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης και νεοφυείς επιχειρήσεις και η διευκόλυνση της χρήσης του προγράμματος από αυτές θα μπορούσαν να δώσουν ώθηση στην Ε&Α, δεδομένου ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν μεγαλύτερους οικονομικούς περιορισμούς. Η μείωση του ορίου επιλέξιμων δαπανών στο πλαίσιο της πίστωσης φόρου για την έρευνα και η αύξηση του πλεονεκτήματος για τις μικρότερες και νεότερες καινοτόμες επιχειρήσεις θα μπορούσαν να καταστήσουν το πρόγραμμα πιο αποτελεσματικό όσον αφορά την αύξηση της έντασης Ε&Α μέσω της αύξησης των αποτελεσμάτων προσθετικότητας.

---

18 ΟΟΣΑ (2020), «How effective are R & D tax incentives? New evidence from the OECD microBeRD project» (Πόσο αποτελεσματικά είναι τα φορολογικά κίνητρα για την Ε&Α; Νέα στοιχεία από το έργο microBeRD του ΟΟΣΑ), Διεύθυνση Επιστήμης, Τεχνολογίας και Καινοτομίας, Σημείωμα πολιτικής, ΟΟΣΑ, Παρίσι. Συμβούλιο Οικονομικής Ανάλυσης (2022), Focus N°090-2022 'Renforcer l'impact du Crédit d'impôt recherche' Philippe Aghion, Nicolas Chanut et Xavier Jaravel. Bunel, S. και Sicsic, M. (2024), '*Les incitations fiscales à la recherche et développement et à l'innovation : état des lieux, effets et alternatives*', Sciences Po LIEPP Working Paper n°163.

(29) Η στοχευμένη στήριξη της καινοτομίας, όπως προβλέπεται στο επενδυτικό σχέδιο της Γαλλίας για το 2030 («France 2030»), στηρίζει εν γένει την αύξηση των άυλων επενδύσεων, μεταξύ άλλων στη διανοητική ιδιοκτησία, με αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας[19]. Μια αξιολόγηση του σχεδίου «France 2030» που διενεργήθηκε το 2023 δείχνει σημαντικό αντίκτυπο στο ΑΕΠ και την απασχόληση, αν και ο εξορθολογισμός της στήριξης θα μπορούσε να είναι επωφελής. Ωστόσο, η Γαλλία επιβραδύνει την εκδίπλωση του France 2030 και δεν έχει ανακοινωθεί ακόμη επακόλουθο επενδυτικό σχέδιο. Η θέσπιση πολυετούς στρατηγικού επενδυτικού προγράμματος που θα διοχετεύεται στην ανατρεπτική καινοτομία και θα καλύπτει ολόκληρο τον κύκλο έρευνας-καινοτομίας, με βελτιωμένη διακυβέρνηση σύμφωνα με τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το «France 2030»[20], θα μπορούσε να επιταχύνει την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και να στηρίξει τη βιομηχανική κυριαρχία σε βασικούς στρατηγικούς τομείς, την οικονομική ασφάλεια και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη.

---

19 Roth, F., & Thum, A. E. (2013). Intangible capital and labor productivity growth: Panel evidence for the EU from 1998-2005.Review of Income and Wealth, 59(3), 486e508. https://doi.org/10.1111/roiw.12009; Dimas, P., D. Stamopoulos and A. Tsakanikas (2022), 'Intangibles and Participation in Global Value Chains in the EU: Evidence from the GLOBALINTO Input-Output Intangibles Database', Economic and Business Review.

20 Ελεγκτικό Συνέδριο της Γαλλίας (2024) '*10 ans de politiques publiques en faveur de l'industrie*', σελίδες 86–87: *le Comité de surveillance des investissements d'avenir (2026), 'France 2030: un déploiement massif et rapide à pérenniser, un impact à renforcer', 2ce0410dc4f9499917f929e71c6f716395ef68aa.pdf*.

(30) Οι γαλλικές επεκτεινόμενες επιχειρήσεις εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σημαντικό χρηματοδοτικό κενό. Κατά μέσο όρο, μια γαλλική επιχείρηση, δέκα χρόνια μετά τη σύστασή της, έχει συγκεντρώσει μόλις το 60 % του κεφαλαίου μιας συγκρίσιμης επιχείρησης στις Ηνωμένες Πολιτείες[21]. Δεδομένου ότι οι επεκτεινόμενες επιχειρήσεις είναι πιο παραγωγικές και πιο καινοτόμες από άλλες επιχειρήσεις, η αντιμετώπιση του ελλείμματος χρηματοδότησης της καινοτομίας και η αύξηση των επενδύσεων σε επιχειρηματικά κεφάλαια και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια θα αύξαναν τις προοπτικές ανάπτυξης της Γαλλίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την περαιτέρω μόχλευση κεφαλαίων θεσμικών επενδυτών, μεταξύ άλλων μέσω της «πρωτοβουλίας Tibi», την κινητοποίηση λιανικών επενδύσεων και, τελικά, τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές αρχικών δημόσιων προσφορών (ΑΔΠ)[22]. Γενικότερα, το οικοσύστημα αποταμιεύσεων και επενδύσεων στη Γαλλία θα μπορούσε να ενισχυθεί προς όφελος της οικονομίας με την αύξηση της συμμετοχής μετοχικού κεφαλαίου των θεσμικών επενδυτών, όπως τα συνταξιοδοτικά ταμεία και οι ασφαλιστικές εταιρείες, και με την ενθάρρυνση των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου από ιδιώτες επενδυτές, ιδίως μέσω του «Plan d'Epargne en Actions» (PEA).

---

21 Fratto, C., Gatti, M., Kivernyk, A., Sinnott, E., & van der Wielen, W. (2024). The scale-up gap: Financial market constraints holding back innovative firms in the European Union, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. https://doi.org/10.2867/382579.

22 Σύμφωνα με την έρευνα για τα μετοχικά κεφάλαια του ΕΤαΕ του 2025 (eif-equity-survey-2025.pdf), σχεδόν οι μισοί από τους ομόρρυθμους εταίρους που διαχειρίζονται εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου στην Ευρώπη ανέφεραν τις αγορές αρχικών δημόσιων προσφορών ως μείζον εμπόδιο για την επέκταση. Άλλα ακόμη σημαντικότερα εμπόδια δημιουργούνται από τον κατακερματισμό των αγορών, την πρόσβαση σε κεφάλαια και τη χαμηλότερη προθυμία των επενδυτών για ανάληψη κινδύνων.

(31) Η σύσφιγξη των δεσμών μεταξύ επιστήμης και επιχειρήσεων είναι καίριας σημασίας για την παραγωγή καινοτομίας. Για να στηριχθεί η συνεργασία αυτή, έχει θεσπιστεί στη Γαλλία ευρύ φάσμα οντοτήτων[23] και μέσων. Ωστόσο, η πολυπλοκότητα του οικοσυστήματος μεταφοράς τεχνολογίας και αξιοποίησης της έρευνας της Γαλλίας, όπως επισημαίνεται από την Γενική Επιθεώρηση Οικονομικών (Inspection générale des finances) το 2024[24], αποτελεί σημαντικό εμπόδιο. Το 2025 δρομολογήθηκε επανεξέταση του μοντέλου διακυβέρνησης και χρηματοδότησης των εταιρειών επιτάχυνσης της μεταφοράς τεχνολογίας (SATT) και, γενικότερα, του ρόλου τους στη βελτίωση της μεταφοράς τεχνολογίας σε τοπικό επίπεδο, με στόχο τη συγκρότηση νέας οργανωτικής δομής έως το 2027. Για να βελτιωθούν τα αποτελέσματα της καινοτομίας πρέπει να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των οικοσυστημάτων μεταφοράς γνώσης και τεχνολογίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της εστίασης σε συγκεκριμένα αποτελέσματα, όπως η σημαντική αύξηση των αιτήσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας και η δημιουργία επιχειρήσεων. Η απλούστευση των οικοσυστημάτων, για παράδειγμα με τον εξορθολογισμό των ρόλων των υφιστάμενων οντοτήτων ή την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ τους, θα μπορούσε επίσης να αποφέρει καλύτερα αποτελέσματα.

---

23 Όπως οι εταιρείες επιτάχυνσης της μεταφοράς τεχνολογίας (Sociétés d'accélération du transfert de technologies, SATT), τα ινστιτούτα τεχνολογικής έρευνας (Instituts de Recherche Technologique) και τα πανεπιστημιακά νοσηλευτικά ιδρύματα (Instituts Hopitalo-Universitaires).

24 Επιτροπή παρακολούθησης των επενδύσεων για το μέλλον. Evaluation of the First Wave of the Future Investment Program (PIA, 2009-2019), Νοέμβριος 2019, Le PIA, un outil à préserver, une ambition à refonder· Ελεγκτικό Συνέδριο της Γαλλίας (2018), *Les outils du PIA consacrés à la valorisation de la recherche publique· Γενική Επιθεώρηση Οικονομικών (2024), Évaluation des dispositifs Carnot.*

(32) Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε στην ψηφιοποίηση των ΜΜΕ και στην υιοθέτηση προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών, η Γαλλία παραμένει κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Στα βασικά εμπόδια στην ψηφιοποίηση των ΜΜΕ συγκαταλέγονται η έλλειψη εμπειρογνωσίας και δεξιοτήτων, οι ανησυχίες για την κυβερνοασφάλεια και οι οικονομικοί περιορισμοί, ιδίως λόγω των ασαφών αποδόσεων των επενδύσεων. Η καθυστερημένη υιοθέτηση της ψηφιακής τεχνολογίας, ιδίως από τις ΜΜΕ, είναι ένας από τους παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά την αύξηση της παραγωγικότητας και την ανταγωνιστικότητα στη Γαλλία. Η επιτάχυνση της ψηφιοποίησης των ΜΜΕ είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη των ψηφιακών στόχων της ΕΕ για το 2030, βάσει των οποίων πάνω από το 90 % των ΜΜΕ της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να επιτύχει τουλάχιστον ένα βασικό επίπεδο ψηφιακής έντασης έως το 2030. Το «France Num», το οποίο λειτουργεί κυρίως ως δίκτυο ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό, παραμένει το κύριο δημόσιο εργαλείο για τη στήριξη της βασικής ψηφιοποίησης των ΜΜΕ. Το νέο σχέδιο «Osez l'IA» αποσκοπεί στη διάδοση των τεχνολογιών ΤΝ μεταξύ των μεγάλων επιχειρήσεων και των ΜΜΕ, συμβάλλοντας έτσι στην ψηφιοποίηση. Ωστόσο, δεν απευθύνεται ειδικά στις ΜΜΕ ούτε επικεντρώνεται στη βασική ψηφιοποίηση.

(33) Η επιβράδυνση της απανθρακοποίησης που παρατηρήθηκε το 2024 συνεχίστηκε το 2025. Κανένας τομέας δεν βρίσκεται σε πορεία επίτευξης των στόχων για το 2030 που καθορίζονται στην τρίτη στρατηγική χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών της Γαλλίας, με τις μεγαλύτερες αποκλίσεις από τους στόχους να παρατηρούνται στους τομείς των κτιρίων και των μεταφορών, ενώ η κατάσταση επιδεινώνεται από την υποχώρηση των φυσικών καταβοθρών άνθρακα, οι οποίες αντισταθμίζουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Οι μεταφορές παραμένουν η κύρια πηγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στη Γαλλία. Η επιτάχυνση της απανθρακοποίησης των οδικών μεταφορών είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οι εμπορευματικές μεταφορές στη Γαλλία παραμένουν σε μεγάλο βαθμό οδικές. Για να στηρίξει τη στροφή από τις οδικές στις σιδηροδρομικές και τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές, η Γαλλία πρέπει, αφενός, να ολοκληρώσει το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών ώστε να αυξηθεί η χωρητικότητα και η πυκνότητα του δικτύου και, αφετέρου, να εξασφαλίσει επαρκείς επενδύσεις στις σιδηροδρομικές υποδομές. Οι εσωτερικές πλωτές οδοί προσφέρουν επίσης υψηλό δυναμικό απανθρακοποίησης και θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν περαιτέρω με τη βελτίωση της ποιότητας των δικτύων των εσωτερικών πλωτών οδών, της διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών πληροφοριών εσωτερικής ναυσιπλοΐας, της διαθεσιμότητας δεδομένων και της πυκνότητας τερματικών σταθμών. Η Γαλλία θα μπορούσε να ενθαρρύνει περαιτέρω τη χρήση οχημάτων χαμηλών και μηδενικών εκπομπών αποθαρρύνοντας την αγορά οχημάτων με κινητήρα εσωτερικής καύσης, απαλλάσσοντας τα ηλεκτρικά βαρέα επαγγελματικά οχήματα από τα διόδια στους δρόμους υψηλής ταχύτητας και εσωτερικεύοντας το εξωτερικό κόστος των εκπομπών CO_2 των συμβατικών βαρέων επαγγελματικών οχημάτων στα διόδια.

(34) Η τελική κατανάλωση ενέργειας στα οικιστικά κτίρια και τα κτίρια του τριτογενούς τομέα έχει παραμείνει σε μεγάλο βαθμό στάσιμη από το 2015 και αυξήθηκε κατά 1 % το 2024, ενώ οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μειώθηκαν μόνο κατά 1,5 % το 2025 (σε σύγκριση με -0,7 % το 2024), σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Citepa. Η Γαλλία εξακολουθεί να απέχει από την επίτευξη του τρίτου προϋπολογισμού άνθρακα για τον τομέα[25]. Παρόλο που το πρόγραμμα «MaPrimeRenov» έχει αλλάξει και προωθεί περισσότερο τις ενεργειακές ανακαινίσεις, ο αριθμός αυτών μειώθηκε κατά 10 %, κάτι που αντανακλά τις επανειλημμένες αλλαγές στην πορεία εφαρμογής του προγράμματος. Η αστάθεια αυτή —λόγω διακοπών και αλλαγών σχετικά με το είδος των επιλέξιμων εργασιών και τις εισοδηματικές προϋποθέσεις για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση— έχει αποδυναμώσει τη δυναμική, έχει μειώσει την προβλεψιμότητα για τα νοικοκυριά και τον τομέα και έχει επιβραδύνει την εγκατάσταση αντλιών θερμότητας. Αν και η Γαλλία ενέκρινε πρόσφατα μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση του συστήματος πιστοποίησης ενεργειακής εξοικονόμησης και για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που είχαν εντοπιστεί προηγουμένως από το γαλλικό Ελεγκτικό Συνέδριο[26], η στροφή προς την παροχή χρηματοδότησης βάσει πιστοποιητικού ενεργειακής εξοικονόμησης απαιτεί στενή παρακολούθηση. Ως εκ τούτου, η Γαλλία πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για την επίτευξη του στόχου της όσον αφορά τις εκπομπές των κτιρίων για το 2030 στο πλαίσιο του τρίτου σχεδίου στρατηγικής χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών (SNBC-3), ιδίως με την απλούστευση των καθεστώτων και τη διασφάλιση σταθερής και προβλέψιμης στήριξης. Αυτό περιλαμβάνει την προτεραιοποίηση φιλόδοξων ανακαινίσεων (δηλαδή εκείνων που επιτυγχάνουν εξοικονόμηση ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %) και τη στόχευση ευάλωτων νοικοκυριών.

---

25 Με 56 MtCO2e, η Γαλλία υπολείπεται του τρίτου προϋπολογισμού άνθρακα για τον τομέα, ο οποίος ορίζεται κατά μέσο όρο σε 52 MtCO2e κατά την περίοδο 2024-2028.

26 Ελεγκτικό Συνέδριο της Γαλλίας, 2024, Les certificats d'économies d'énergie, communication à la commission des finances, de l'économie générale et du contrôle budgétaire de l'Assemblée nationale.

(35) Η Γαλλία επέτυχε το 2024 τον νομικά δεσμευτικό της στόχο του 2020 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με τέσσερα χρόνια καθυστέρηση, με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας να αντιπροσωπεύουν το 23,2 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας. Παραμένει εκτός χρονοδιαγράμματος σε σχέση με την ενδεικτική της συνεισφορά[27] στον στόχο του 42,5 % της ΕΕ για το 2030. Μετά από αρκετά έτη διαβουλεύσεων, το τρίτο πολυετές ενεργειακό πρόγραμμα (PPE-3) εγκρίθηκε τελικά τον Φεβρουάριο του 2026, συμβάλλοντας στην αποσαφήνιση του πλαισίου πολιτικής και στην αύξηση της προβλεψιμότητας των επενδύσεων. Η επίτευξη των εθνικών στόχων για το 2030 και το 2035 και η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ επενδυτών και φορέων ανάπτυξης θα απαιτήσουν την πλήρη εφαρμογή του νόμου του 2023 για την επιτάχυνση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές[28], μιας μεταρρύθμισης που περιλαμβάνεται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Γαλλίας και στο οικείο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο, προκειμένου να υποστηριχθεί η παράταση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής. Μολονότι έχουν θεσπιστεί ορισμένες μεταρρυθμίσεις, εξακολουθούν να υπάρχουν βασικά εμπόδια που πρέπει να αντιμετωπιστούν, ιδίως οι βραδείες και πολύπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης. Τέλος, η ταχεία προκήρυξη διαγωνισμών για όλες τις τεχνολογίες, σε συνδυασμό με μεγαλύτερη περιφερειοποίηση του ενεργειακού σχεδιασμού —ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αντιμετωπίζουν ειδικούς περιορισμούς— θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την υλοποίηση της φιλοδοξίας της Γαλλίας όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και για την υποστήριξη της κλιμάκωσης των εγχώριων και ενωσιακών αξιακών αλυσίδων καθαρών τεχνολογιών σε στρατηγικούς τομείς.

---

27 Σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο που παρατίθεται στο παράρτημα 2 του κανονισμού για τη διακυβέρνηση, ο στόχος της Γαλλίας θα πρέπει να είναι 44 % έως το 2030.

28 Περίπου το ένα τέταρτο των απαιτούμενων εκτελεστικών πράξεων εκκρεμεί ακόμα, ενώ μόνο 16 000 δήμοι έχουν ορίσει «ζώνες επιτάχυνσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας».

(36) Οι περίοδοι στις οποίες παρατηρείται στη Γαλλία υπερπροσφορά ηλεκτρικής ενέργειας και στασιμότητα στη ζήτηση μπορούν να συμβάλουν σε συχνότερα επεισόδια αρνητικών τιμών, στη μείωση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και στη διαφοροποίηση της πυρηνικής ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, τα μέσα που παρέχουν ευελιξία, όπως η απόκριση από την πλευρά της ζήτησης ή η δυναμικότητα αποθήκευσης, θα μπορούσαν να διαδραματίσουν ολοένα και πιο χρήσιμο ρόλο, όπου αυτό είναι οικονομικά αποδοτικό, στη βελτιστοποίηση του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, την εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού και την καλύτερη διαχείριση των δικτύων. Μολονότι έχει σημειωθεί πρόοδος ως έναν βαθμό, μεταξύ άλλων με την εγκατάσταση πρόσθετων χωρητικοτήτων συσσωρευτών το 2025, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την ενσωμάτωση των αυξανόμενων όγκων ανανεώσιμης και καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό ενόψει της αναμενόμενης μείωσης στην παραγωγή ενέργειας από τους υφιστάμενους πυρηνικούς σταθμούς έως το 2050, καθώς και του κινδύνου μη προγραμματισμένων παρεμβάσεων συντήρησης. Αυτό καταδεικνύει επίσης την ανάγκη τόσο για εγχώρια όσο και για διασυνοριακή ενίσχυση του δικτύου. Οι διαχειριστές των συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας (RTE[29] και Enedis) έχουν δεσμευτεί να πραγματοποιήσουν σημαντικές επενδύσεις για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των δικτύων μεταφοράς και διανομής. Ωστόσο, παρόλο που η Γαλλία σημειώνει σε γενικές γραμμές πρόοδο προς την κάλυψη των προβλεπόμενων επενδυτικών αναγκών της σε υποδομές, η υλοποίηση εξακολουθεί να εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα επαρκούς παραγωγικής ικανότητας και ικανότητας των ανθρώπινων πόρων, ιδίως όσον αφορά το εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, καθώς και την παραγωγή και προμήθεια καλωδίων. Συγκριτικά, η πρόοδος όσον αφορά τα διασυνοριακά έργα παραμένει περιορισμένη: το επίπεδο διασυνοριακής διασύνδεσης της ηλεκτρικής ενέργειας στη Γαλλία το 2025 ήταν κατώτερο του στόχου της ΕΕ για 15 % έως το 2030. Μολονότι η Γαλλία είναι διασυνδεδεμένη με τις γειτονικές της χώρες και βρίσκονται σε εξέλιξη νέα έργα, εξακολουθούν να παρατηρούνται καθυστερήσεις, ενώ βασικά έργα, όπως η διασύνδεση μέσω των Πυρηναίων, δεν αντικατοπτρίζονται πλήρως στον τρέχοντα σχεδιασμό, παρά το καθεστώς τους ως έργων κοινού ενδιαφέροντος. Η ενίσχυση της διασυνοριακής δυναμικότητας διασύνδεσης, ιδίως με την Ιβηρική Χερσόνησο, παραμένει απαραίτητη για τη διαχείριση της πλεονάζουσας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας βραχυπρόθεσμα και για την προώθηση της ολοκλήρωσης της αγοράς της ΕΕ, της ευελιξίας του συστήματος και της επέκτασης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

[29] Το μεγάλο επενδυτικό σχέδιο της RTE, ύψους 100 δισ. EUR έως το 2040, εγκρίθηκε από τη γαλλική ρυθμιστική αρχή τον Φεβρουάριο του 2026: Examen du schéma décennal de développement du réseau de RTE élaboré en 2025 | CRE.

(37) Η πρόσφατη αύξηση της προσφοράς και της διαθεσιμότητας καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας (χάρη στην αύξηση της διαθεσιμότητας των πυρηνικών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής και την επιτάχυνση της ανάπτυξης της ηλιακής ενέργειας), σε συνδυασμό με τη γενικά σταθερή ζήτηση και τη μεγαλύτερη ανάγκη για λύσεις ευελιξίας στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, έχει συμβάλει σε αύξηση των ωρών με αρνητικές τιμές, μεγαλύτερη αστάθεια των τιμών, μεγαλύτερη περικοπή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεγαλύτερη ανάγκη για διαφοροποίηση της παραγωγής πυρηνικής ενέργειας. Η Γαλλία έχει ένα μείγμα ηλεκτρικής ενέργειας απαλλαγμένο σε μεγάλο βαθμό από ορυκτά καύσιμα και είχε την τρίτη χαμηλότερη τιμή χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ το 2025, γεγονός που καθιστά την καθαρή ηλεκτρική ενέργεια οικονομικά ελκυστικό φορέα απανθρακοποίησης. Ωστόσο, σημαντικό δυναμικό εξηλεκτρισμού παραμένει αναξιοποίητο και ενισχύει την τρέχουσα δυναμική που παράγει υπερπροσφορά: το μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας της Γαλλίας υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ, αλλά παρέμεινε στάσιμο κατά την τελευταία δεκαετία, σημειώνοντας μέτρια μόνο αύξηση από 20 % το 1990 σε 26 % το 2024 σύμφωνα με την υπηρεσία στατιστικών στοιχείων και μελετών της Γαλλίας (SDES). Το 2024 η ηλεκτρική ενέργεια αντιπροσώπευε το 35,4 % και το 35,7 % της τελικής κατανάλωσης των νοικοκυριών και της βιομηχανίας αντίστοιχα, ενώ το μερίδιό της στις μεταφορές παρέμεινε χαμηλά, στο 2,5 %. Ως εκ τούτου, η επίτευξη περαιτέρω προόδου στον εξηλεκτρισμό σε όλους τους τομείς θα συνέβαλλε στην οικονομικά αποδοτική απανθρακοποίηση της οικονομίας, στη δημιουργία πρόσθετων διεξόδων για την παραγωγή ενέργειας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και στην παροχή ισχυρότερων επιχειρηματικών κινήτρων για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και λύσεων ευελιξίας. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την εφαρμογή ενός προγράμματος εξηλεκτρισμού των τελικών χρήσεων, με φιλόδοξους στόχους για τομείς υψηλών εκπομπών —όπως οι μεταφορές, η θέρμανση και η ψύξη στα κτίρια, και η βιομηχανία.

(38) Η λειψυδρία περιορίζει όλο και περισσότερο την οικονομική δραστηριότητα, καθώς το 24-26 % της ακαθάριστης παραγωγής της Γαλλίας είναι εκτεθειμένο σε κινδύνους που αφορούν τα επιφανειακά ύδατα και στο κόστος που σχετίζεται με την ξηρασία, το οποίο υπερέβη τα 5 δισ. EUR το 2022. Ο αντίκτυπος της λειψυδρίας είναι διατομεακός και προκαλεί εντάσεις σε τομείς υψηλής έντασης νερού, όπως η ενέργεια, η γεωργία, η βιομηχανία και ο τουρισμός στις περισσότερες περιφέρειες. Οι πιέσεις αυτές επιδεινώνονται περαιτέρω από την εξάρτηση της Γαλλίας από το νερό για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (υδροηλεκτρική ενέργεια και πυρηνική ψύξη), της οποίας οι κλιματικοί κίνδυνοι αναγνωρίζονται στο τρίτο εθνικό σχέδιο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (PNACC-3). Οι περιφερειακές ανισότητες εντείνουν περαιτέρω αυτές τις πιέσεις: οι περιοχές εντατικής γεωργίας πλήττονται από νιτρορύπανση και ρύπανση από φυτοφάρμακα· οι αστικές και οι βιομηχανικές περιφέρειες αντιμετωπίζουν υψηλή ζήτηση σε συνδυασμό με διάφορους ρύπους (συμπεριλαμβανομένων των PFAS[30] και των μικροπλαστικών). Η πρόσβαση σε πόσιμο νερό και αποχέτευση εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, με σημαντικό ετήσιο επενδυτικό κενό ύψους περίπου 4,6 δισ. EUR, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, παρά τα στοχευμένα επενδυτικά προγράμματα, όπως το σχέδιο για τα υπερπόντια διαμερίσματα (PEDOM). Η ενίσχυση της εθνικής και τοπικής διακυβέρνησης των υδάτων είναι αναγκαία για την καλύτερη διαχείριση ανταγωνιστικών απαιτήσεων και την επίλυση συγκρούσεων μεταξύ διαφόρων τομέων, με παράλληλη αντιμετώπιση των επενδυτικών κενών σε ανθεκτικές υποδομές ύδρευσης, ενίσχυση της παρακολούθησης και της διαφάνειας της ποιότητας των υδάτων και διασφάλιση της ποιότητας των υδάτων από τη γεωργική και βιομηχανική ρύπανση, προκειμένου να περιοριστεί ο οικονομικός αντίκτυπος της λειψυδρίας και της υποβάθμισης της ποιότητας των υδάτων. Τέλος, οι βελτιώσεις αυτές θα πρέπει να ενσωματωθούν σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την προσαρμογή και την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή.

[30] Υπερφθοριωμένες και πολυφθοριωμένες αλκυλιωμένες ουσίες (δηλαδή συνθετικές παντοτινές χημικές ουσίες).

(39) Λαμβάνοντας υπόψη τον καίριο ρόλο του ανθρώπινου κεφαλαίου στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης, το 2026 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την επείγουσα αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προκλήσεων οι οποίες σχετίζονται με το ανθρώπινο κεφάλαιο στους τομείς των δεξιοτήτων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, και οι οποίες παρεμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2026 που απευθύνονται στη Γαλλία μπορούν να συμβάλουν στην εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο στην Ένωση.

(40) Παρά τη σημαντική βελτίωση που σημειώθηκε, το ποσοστό απασχόλησης στη Γαλλία παραμένει χαμηλό και εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στην απασχόληση, ιδίως για τους νέους εργαζομένους. Παρά τις προσπάθειες αντιμετώπισης της ανεργίας των νέων με προγράμματα που στηρίζονται από τον ΜΑΑ και το ΕΚΤ+, όπως τα προγράμματα «1 jeune, 1 solution» και «Contrat d'engagement jeune», αυξάνονται τα ποσοστά ανεργίας των νέων (19,7 % το 2025 για άτομα ηλικίας 15-24 ετών) και των νέων εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (12,7 % για άτομα που το 2025 ήταν από 15 έως 29 ετών). Οι ευκαιρίες απασχόλησης για τις νέες και τους νέους είναι ιδιαίτερα ανεπαρκείς στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, τις αγροτικές περιοχές, τις αστικές περιφέρειες και τα εδάφη που βρίσκονται σε βιομηχανική μετάβαση. Η περιορισμένη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή στέγαση και μεταφορές εμποδίζει περαιτέρω την ένταξη στην αγορά εργασίας, και οι προκλήσεις αυτές είναι ιδιαίτερα έντονες στις εξόχως απόκεντρες περιοχές. Παρόλο που η εφαρμογή της μεταρρύθμισης του France Travail και η τρέχουσα εφαρμογή του νόμου για την πλήρη απασχόληση δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί, η αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων, ιδίως με τη βελτίωση της στόχευσης, της συνέπειας και της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα υφιστάμενα προγράμματα στήριξης, τη βελτίωση της πρόσβασης σε επιλογές στέγασης και κινητικότητας και την καλύτερη ευθυγράμμιση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με τις ανάγκες των εργοδοτών, θα μπορούσε να βελτιώσει την ένταξη στην αγορά εργασίας, ιδίως των νέων, και να μειώσει τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού.

(41) Η γαλλική αγορά εργασίας αντιμετωπίζει επίσης αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, ιδίως σε βασικούς τομείς όπως η μεταποίηση, οι κατασκευές, ο κοινωνικός τομέας και ο τομέας της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, στους οποίους εξακολουθούν να υπάρχουν δυσκολίες πρόσληψης. Η Γαλλία έχει επενδύσει στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των εργαζομένων, με τη στήριξη του ΜΑΑ και του ΕΚΤ+, με αποτέλεσμα ελαφρά αύξηση του αριθμού των ενηλίκων που συμμετέχουν σε κατάρτιση (49,2 % το 2022, έναντι 48,4 % το 2016). Ωστόσο, η πρόοδος προς την επίτευξη του στόχου του 65 % για το 2030 παραμένει βραδεία, ιδίως μεταξύ των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης και των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Εξακολουθεί να απαιτείται καλύτερη ευθυγράμμιση της κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, καθώς και ισχυρότερη στήριξη των ευάλωτων ομάδων. Επιπλέον, οι πρόσφατες περικοπές στη χρηματοδότηση της μαθητείας και της κατάρτισης[31] ενδέχεται να μειώσουν τη συνολική συμμετοχή. Η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, ιδίως στους τομείς STEM (φυσικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά), περιορίζει την ικανότητα της Γαλλίας να ανταποκριθεί στην αυξανόμενη ζήτηση σε τομείς που βασίζονται στην τεχνολογία. Ειδικότερα, οι μηχανικοί ΤΠΕ και οι βιομηχανικοί μηχανικοί συγκαταλέγονται μεταξύ των επαγγελμάτων με τις ισχυρότερες προβλέψεις ανάπτυξης, αν και, σχεδόν 1 στις 4 θέσεις εργασίας κινδυνεύει να παραμείνει κενή λόγω αυτών των ελλείψεων δεξιοτήτων. Η εγγραφή σε σπουδές STEM μειώνεται και παραμένει κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Οι προσπάθειες για την ενίσχυση των εγγραφών στους τομείς STEM στην ανώτερη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, παράλληλα με παρεμβάσεις σε πρώιμο στάδιο για εκπαιδευόμενα άτομα που εμφανίζουν υψηλό δυναμικό, καθώς και η ενίσχυση της συνεχούς κατάρτισης των εκπαιδευτικών στους τομείς STEM θα συνέβαλλαν στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων στους τομείς STEM σε βασικούς κλάδους.

[31] Προϋπολογισμός 2026, Loi de Finances 2026.

(42) Το γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα χαρακτηρίζεται από μείωση της επάρκειας σε βασικές δεξιότητες και στους τομείς STEM[32]. Οι βαθμολογίες PISA βρίσκονται μεν κοντά στον μέσο όρο της ΕΕ, όμως το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 15 ετών με χαμηλές επιδόσεις στις φυσικές επιστήμες, τα μαθηματικά και την ανάγνωση έχει αυξηθεί και υπερβαίνει τον στόχο του 15 % για το 2030[33], ιδίως στα μαθηματικά, όπου το ποσοστό των ατόμων με τις καλύτερες επιδόσεις έχει επίσης υποχωρήσει. Το κοινωνικοοικονομικό χάσμα στη Γαλλία είναι από τα μεγαλύτερα στην ΕΕ[34], ενώ το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο εξακολουθεί να αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα. Η υφιστάμενη στήριξη για τα άτομα με χαμηλές επιδόσεις παραμένει ανεπαρκής, κυρίως λόγω της ανεπαρκούς κάλυψης των «réseaux d'éducation prioritaire» (δικτύων εκπαίδευσης προτεραιότητας). Η επέκταση των εκπαιδευτικών τομέων προτεραιότητας, η θέσπιση ευέλικτων κριτηρίων για τα μειονεκτούντα σχολεία και η αξιοποίηση των δεδομένων αξιολόγησης των μαθητών για την προσαρμογή των μεθόδων διδασκαλίας θα μπορούσαν να συμβάλουν στην καλύτερη αντιμετώπιση των ατομικών αναγκών και στη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών σε βασικές δεξιότητες, ξεκινώντας από νεαρή ηλικία. Ωστόσο, οι συχνές αλλαγές πολιτικής είχαν ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει επαρκής χρόνος για την εφαρμογή και την αξιολόγησή τους, να μειωθεί η οικειοποίησή τους από την πλευρά της εκπαιδευτικής κοινότητας και να περιοριστεί η αποτελεσματικότητα των μεταρρυθμίσεων.

---

32 Τάσεις στη Διεθνή Μελέτη Μαθηματικών και Επιστημών (TIMSS), έρευνα του 2023.

33 Σύμφωνα με την έρευνα του Προγράμματος Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών (PISA) του 2022, το 28,8 % των μαθητών ηλικίας 15 ετών παρουσίασε χαμηλές επιδόσεις στα μαθηματικά στη Γαλλία έναντι 29,5 % στην ΕΕ, το 26,9 % παρουσίασε χαμηλές επιδόσεις στην ανάγνωση έναντι 26,2 % στην ΕΕ και το 23,8 % παρουσίασε χαμηλές επιδόσεις στις θετικές επιστήμες έναντι 24,2 % στην ΕΕ.

34 ΟΟΣΑ (2023). Αποτελέσματα PISA 2022 (τόμος I).

(43) Εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εκπαιδευτικών και της ποιότητας της κατάρτισής τους, γεγονός που υπονομεύει την ελκυστικότητα του επαγγέλματος. Η Γαλλία αντιμετωπίζει μείωση του αριθμού των υποψηφίων εκπαιδευτικών και αύξηση των απωλειών μόνιμου προσωπικού. Στους βασικούς παράγοντες που συντείνουν στην κατάσταση αυτή περιλαμβάνονται η ανεπαρκής αμοιβή σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ[35], οι κακές συνθήκες εργασίας, η περιορισμένη επαγγελματική αναγνώριση και οι περιορισμένες ευκαιρίες κινητικότητας[3637]. Επιπλέον, η τελευταία έρευνα TALIS αποκαλύπτει ότι οι Γαλλίδες/Γάλλοι εκπαιδευτικοί αναφέρουν χαμηλότερη ικανοποίηση τόσο από την αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών όσο και από τη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη σε σύγκριση με τις/τους συναδέλφους τους στην ΕΕ, και ότι υπάρχουν κρίσιμα κενά στην κατάρτιση, ιδίως σε αναδυόμενους τομείς όπως η ενσωμάτωση της ΤΝ. Η αύξηση της εξάρτησης από έκτακτους εκπαιδευτικούς με χαμηλότερα επίπεδα προσόντων και πείρας και πιο περιορισμένη πρόσβαση σε κατάρτιση θα μπορούσε να επηρεάσει την ποιότητα της διδασκαλίας. Έχουν ληφθεί μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών διδασκαλίας, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της αρχικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών του 2025, με αποτέλεσμα να αυξηθούν οι αιτήσεις για εξετάσεις, πράγμα που υποδηλώνει πιθανή αύξηση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος. Ωστόσο, ο προϋπολογισμός του 2026 προβλέπει την κατάργηση περισσότερων από 4 000 θέσεων εκπαιδευτικών, γεγονός που δικαιολογείται εν μέρει από τη δημογραφική μείωση, αλλά θα περιορίσει επίσης τις δυνατότητες μείωσης του αριθμού των μαθητριών και μαθητών ανά τάξη. Η μεταρρύθμιση της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης του 2022 δεν έχει ακόμη να επιδείξει ουσιαστικές βελτιώσεις όσον αφορά την κάλυψη, την προσβασιμότητα ή την ποιότητα της κατάρτισης. Υπάρχουν περιθώρια λήψης περαιτέρω μέτρων για την καλύτερη ευθυγράμμιση της αρχικής και της συνεχούς κατάρτισης με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες όλων των μαθητών και μαθητριών[38] και την παροχή μεγαλύτερης αυτονομίας στις/στους εκπαιδευτικούς και τα σχολεία[39]. Ειδικότερα, το Ελεγκτικό Συνέδριο προειδοποιεί ότι, στην πράξη, οι διευθυντές έχουν περιορισμένο πεδίο προσαρμογής στις ανάγκες των μαθητών και στις τοπικές συνθήκες[40].

---

35 Οι αποδοχές των εκπαιδευτικών αντιστοιχούν στο 82 % του μισθού των εργαζομένων με τριτοβάθμια εκπαίδευση (μέσος όρος της ΕΕ: 85 %) ενώ μόνο το 26,6 % των εκπαιδευτικών είναι ικανοποιημένο με τις αποδοχές του (μέσος όρος της ΕΕ: 37,3 %). ΟΟΣΑ (2025), «Education at a Glance» («Η εκπαίδευση με μια ματιά»).

36 France Stratégie, 2024, Εργασία στον δημόσιο τομέα: Η πρόκληση της ελκυστικότητας.

37 Ελεγκτικό Συνέδριο της Γαλλίας, Devenir enseignant: la formation initiale et le recrutement des enseignants des premier et second degrés, Rapport public thématique, 2023.

38 Education: comment mieux orienter la dépense publique, Conseil d'analyse économique, 2025, διατίθεται στη διεύθυνση: Éducation : comment mieux orienter la dépense publique.

39 Lastra-Anadón, C. και Mukherjee, S. (2019), «Cross-country evidence on the impact of decentralisation and school autonomy on educational performance» (Διακρατικά στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο της αποκέντρωσης και της αυτονομίας των σχολείων στις εκπαιδευτικές επιδόσεις), Έγγραφα εργασίας του ΟΟΣΑ σχετικά με τον δημοσιονομικό φεντεραλισμό, αριθ. 26, Εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι, https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en.

40 Ελεγκτικό Συνέδριο της Γαλλίας, Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement, Rapport public thématique, 2023.

(44) Τα ποσοστά απασχόλησης έχουν αυξηθεί, όμως ο κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού έχει επιδεινωθεί τα τελευταία χρόνια. Ένας από τους κύριους παράγοντες που συμβάλλουν στην τάση αυτή είναι η αυξανόμενη εξάπλωση της φτώχειας των εργαζομένων, η οποία έχει σημειώσει σημαντική αύξηση τα τελευταία χρόνια, ιδίως μεταξύ των αυτοαπασχολούμενων και των νοικοκυριών με παιδιά. Η αύξησή της οφείλεται σε διάφορους παράγοντες: η αναγκαστική μερική απασχόληση και η κατακερματισμένη απασχόληση μειώνουν τις συνολικές δεδουλευμένες ώρες, ενώ ο αριθμός των αυτοαπασχολούμενων χωρίς υπαλλήλους (μικροεπιχειρηματίες και εργαζόμενοι σε πλατφόρμες)[41] με πολύ χαμηλές αποδοχές και περιορισμένη αυτονομία έχει αυξηθεί. Επιπλέον, οι παγίδες χαμηλού μισθού και η ανεπαρκής πρόσβαση σε κατάρτιση παρεμποδίζουν την εξέλιξη της σταδιοδρομίας, ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τις συνθήκες εργασίας, π.χ. η πολύωρη εργασία και ο μεγάλος αριθμός θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων. Η αντιμετώπιση των παγίδων χαμηλού μισθού, της επισφαλούς απασχόλησης, η ενίσχυση των ευκαιριών κατάρτισης και η βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία, μεταξύ άλλων για τα άτομα που εργάζονται σε πλατφόρμες, θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μείωση της φτώχειας των εργαζομένων.

[41] Rapport pour la France (Έκθεση για τη Γαλλία). GDPoweR – Récupération des données des travailleurs au service de la négociation et du suivi des accords collectifs dans l'économie des plateformes. 2025.

(45) Το ποσοστό των παιδιών που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ανήλθε σε 27,5 % το 2025, πολύ πάνω από τον υπόλοιπο πληθυσμό (19,1 %), ενώ αποτελεί το πέμπτο υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ. Η αύξηση αυτή οφείλεται σε σειρά παραγόντων. Οι γονείς αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξασφάλιση επαρκούς εισοδήματος από την εργασία, με αποτέλεσμα το 9,2 % των παιδιών να ζει σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας: ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά στην ΕΕ. Επιπλέον, η φτώχεια των εργαζομένων έχει σημειώσει ραγδαία αύξηση μεταξύ των νοικοκυριών με παιδιά και πλήττει ιδίως τις μονογονεϊκές οικογένειες, οι οποίες έχουν κατά κανόνα ως αρχηγό της οικογένειας μητέρες. Ένας στους πέντε εργαζόμενους μόνους γονείς αντιμετώπισε κίνδυνο φτώχειας το 2025, με κύρια, μεταξύ άλλων, αίτια την ακούσια μερική απασχόληση και χαμένες ευκαιρίες σταδιοδρομίας, συχνά εξαιτίας της έλλειψης κατάλληλων επιλογών παιδικής φροντίδας. Η συνολική διαθεσιμότητα παιδικής φροντίδας είναι μεν σχετικά μεγάλη στη Γαλλία, όμως η πρόσβαση σε αυτή παραμένει σε μεγάλο βαθμό άνιση: το χάσμα μεταξύ των προνομιούχων και των μειονεκτούντων παιδιών (36 ποσοστιαίες μονάδες) είναι μεγαλύτερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (20 ποσοστιαίες μονάδες). Το 2023 το 76 % των οικογενειών που ζούσαν σε συνθήκες φτώχειας δεν είχε την οικονομική δυνατότητα να πληρώνει για παιδική φροντίδα[42]. Επιπλέον, εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα, τη διαθεσιμότητα και το κόστος της παιδικής φροντίδας, οι οποίες διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των γαλλικών εδαφών. Οι εδαφικές ανισότητες όσον αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης και κατάρτισης, την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή στέγαση, τις μεταφορές, τις υπηρεσίες υγείας και τις κοινωνικές υπηρεσίες παρεμποδίζουν περαιτέρω την ικανότητα των γονέων να εξασφαλίζουν αξιοπρεπή μισθό. Οι προκλήσεις αυτές επιδεινώνονται από το αυξανόμενο κόστος ζωής, το οποίο συνέβαλε στην αύξηση της σοβαρής υλικής ή κοινωνικής στέρησης των παιδιών (10 % το 2025, έναντι 7,9 % στην ΕΕ), ενώ οι μόνοι γονείς και οι πολυμελείς οικογένειες πλήττονται περισσότερο από τις αυξήσεις του κόστους της στέγασης, της ενέργειας και των τροφίμων[43]. Η αύξηση της αστεγίας στη Γαλλία[44] πλήττει όλο και περισσότερο τις οικογένειες με παιδιά[45]. Παρά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τις οικογένειες, τα επιδόματα τέκνων και τα επιδόματα στέγασης δεν συμβαδίζουν με τον πληθωρισμό και τα κριτήρια επιλεξιμότητας έχουν γίνει αυστηρότερα. Η επανεξέταση της αποτελεσματικότητας των οικογενειακών και στεγαστικών παροχών, η αντιμετώπιση των εμποδίων στην απασχόληση για τους γονείς, η βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες παιδικής φροντίδας και η μείωση των εδαφικών ανισοτήτων όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μείωση της παιδικής φτώχειας.

---

42 CNAF-ONAPE, L'accueil des jeunes enfants - Έκδοση 2025, 2025, Observatoire national de la petite enfance (Onape) | CAF – Ταμείο Οικογενειακών Επιδομάτων.

43 INSEE, υλική και κοινωνική υστέρηση το 2025.

44 Fondation pour le Logement, '*31ème rapport sur le mal-logement en France en 2026*"' 2026.

45 UNICEF-FAS, *Baromètre Enfants à la rue*, 2025.

(46) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το 2026 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των οικείων ΣΑΑ, για να εφαρμόσουν τη σύσταση του 2026 σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Για τη Γαλλία, η σύσταση 1 συμβάλλει στην εφαρμογή της πρώτης, της δεύτερης και της πέμπτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, η σύσταση 2 συμβάλλει στην εφαρμογή της τέταρτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, η σύσταση 3 συμβάλλει στην εφαρμογή της έβδομης, της όγδοης και της ένατης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, η σύσταση 4 συμβάλλει στην εφαρμογή της έβδομης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ και η σύσταση 5 συμβάλλει στην εφαρμογή της πέμπτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Γαλλία να λάβει μέτρα το 2026 και το 2027 προκειμένου:

1. Να διασφαλίσει ότι οι καθαρές δαπάνες ακολουθούν τη διορθωτική πορεία που συνέστησε το Συμβούλιο στις 21 Ιανουαρίου 2025, δεδομένης της απόκλισης που προβλέπεται για το 2026 από την Επιτροπή σε σχέση με το συνιστώμενο ανώτατο όριο καθαρών δαπανών. Να ενισχύσει τις συνολικές δαπάνες και την ετοιμότητα στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, διασφαλίζοντας παράλληλα τη βιωσιμότητα του χρέους και την αποδοτικότητα των δαπανών, καθώς και προσαρμόζοντας σταδιακά τον προϋπολογισμό ώστε να διατηρηθεί διαρθρωτικά υψηλότερο επίπεδο αμυντικών δαπανών. Να διασφαλίσει ότι μέτρα που λαμβάνονται για τον μετριασμό των επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας είναι προσωρινά, στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών ή στην κάλυψη των αναγκών των ενεργοβόρων επιχειρήσεων, διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας και ότι το δημοσιονομικό τους κόστος είναι συμβατό με τις δεσμεύσεις βάσει του δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ. Να συνεχίσει να εφαρμόζει το σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο οποίο βασίστηκε η παράταση της περιόδου προσαρμογής, όπως συνέστησε το Συμβούλιο στις 21 Ιανουαρίου 2025. Να διασφαλίσει τη δημοσιονομική βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος, μεριμνώντας παράλληλα για τον δίκαιο χαρακτήρα του και ενισχύοντας τη συμβολή του στην απασχόληση και τη δυνητική ανάπτυξη. Να βασιστεί στα αποτελέσματα των επανεξετάσεων των δαπανών για να μειώσει τις δημόσιες δαπάνες με διαρκή και ουσιαστικό τρόπο και να βελτιώσει την αποδοτικότητά τους. Να μετατοπίσει τη φορολογία από τους συντελεστές παραγωγής στους φόρους κατανάλωσης και τους περιβαλλοντικούς φόρους, εξορθολογίζοντας και μειώνοντας παράλληλα τις δημοσιονομικές δαπάνες και τις φορολογικές δαπάνες για κοινωνικούς σκοπούς. Να μειώσει τη διοικητική πολυπλοκότητα καταργώντας τις αλληλεπικαλυπτόμενες αρμοδιότητες, ώστε να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των δαπανών. Να ενισχύσει τη διοικητική ικανότητα και τον χωροταξικό σχεδιασμό στις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

2. Να διασφαλίσει τη συνέχεια των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Να διατηρήσει τον ρυθμό υλοποίησης στο πλαίσιο προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής αξιοποιώντας, όπου ενδείκνυται, την ανακατανομή προς τις στρατηγικές προτεραιότητες και δυνατότητες ευελιξίας που συμφωνήθηκαν κατά την ενδιάμεση επανεξέταση του πλαισίου της πολιτικής συνοχής.

3. Να απλουστεύσει περαιτέρω τις κανονιστικές της ρυθμίσεις, να μειώσει τον διοικητικό φόρτο και τους κανονιστικούς περιορισμούς για τις επιχειρήσεις, ιδίως στον κατασκευαστικό τομέα και στον τομέα των υπηρεσιών, και να αντιμετωπίσει τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Να ενισχύσει την ένταση της Ε&Α των επιχειρήσεων με την καλύτερη στόχευση των καθεστώτων δημόσιας στήριξης που παρέχουν κίνητρα για επιχειρηματική Ε&Α και προωθούν τη διάδοση της καινοτομίας, μέσω της διατήρησης της δημόσιας στήριξης στο πλαίσιο ενός πολυετούς επενδυτικού σχεδίου και της ενθάρρυνσης των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου από θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές, ιδίως της χρηματοδοτικής στήριξης προς τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις και την ανατρεπτική καινοτομία. Να καταστήσει αποτελεσματικότερα τα οικοσυστήματα που υποστηρίζουν τη συνεργασία μεταξύ του ακαδημαϊκού χώρου και των επιχειρήσεων. Να βελτιώσει την ψηφιοποίηση των ΜΜΕ, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων μέτρων δημόσιας στήριξης. Να συνεχίσει να προωθεί τη διαφοροποίηση και την απασχόληση στις περιοχές που πλήττονται από τη βιομηχανική μετάβαση.

4. Να επιταχύνει την απανθρακοποίηση του τομέα των μεταφορών με την άρση των φραγμών και την παροχή κινήτρων για την αύξηση της ζήτησης και της προσφοράς τρόπων μεταφοράς και οχημάτων χαμηλών εκπομπών. Να ενισχύσει την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και να μειώσει την εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, εξασφαλίζοντας σταθερή και προβλέψιμη υποστήριξη, με ιδιαίτερη έμφαση σε φιλόδοξες ανακαινίσεις και στα ευάλωτα νοικοκυριά. Να επιταχύνει την ανάπτυξη έργων ανανεώσιμης και καθαρής ενέργειας, μεταξύ άλλων με συνέχιση του εξορθολογισμού των διαδικασιών αδειοδότησης. Να προαγάγει λύσεις ευελιξίας, όπως η απόκριση από την πλευρά της ζήτησης, οι τεχνολογίες αποθήκευσης ή μέσα καθαρής ενέργειας με δυνατότητα κατανομής, καθώς και να διασφαλίσει επαρκείς επενδύσεις στη δυναμικότητα του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και στις διασυνοριακές διασυνδέσεις. Να επιταχύνει τον εξηλεκτρισμό των τομέων τελικής χρήσης με έμφαση στους τομείς υψηλών εκπομπών. Να βελτιώσει τη διαχείριση των υδάτων με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση ανταγωνιστικών απαιτήσεων μεταξύ των τομέων υψηλής έντασης νερού, να διασφαλίσει επαρκείς επενδύσεις σε υποδομές ύδρευσης, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, και να προστατεύσει την ποιότητα των υδάτων από τη γεωργική και βιομηχανική ρύπανση.

5. Να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις δεξιοτήτων, ευθυγραμμίζοντας την κατάρτιση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων σε εδαφικό επίπεδο, και ενισχύοντας τις εγγραφές σε τομείς φυσικών επιστημών, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών (STEM). Να αυξήσει την ένταξη στην αγορά εργασίας, αίροντας τα εμπόδια στην εκπαίδευση και την απασχόληση των νέων και επεκτείνοντας την πρόσβαση στην κατάρτιση για τους εργαζομένους χαμηλής ειδίκευσης και τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας. Να βελτιώσει τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα και να μειώσει τις ανισότητες στην εκπαίδευση. Να ενισχύσει το επάγγελμα του εκπαιδευτικού, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της αρχικής και συνεχούς κατάρτισης των εκπαιδευτικών. Να αποτρέψει και να μειώσει τη φτώχεια των εργαζομένων και την παιδική φτώχεια, αίροντας τα εμπόδια στην αμειβόμενη και βιώσιμη απασχόληση, ιδίως για τους γονείς, βελτιώνοντας την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες παιδικής φροντίδας για τα πλέον μειονεκτούντα νοικοκυριά και μειώνοντας τις εδαφικές ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες, ιδίως στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος